

Na drôte máte

ELEKTRICKÉ OHRADNÍKY A VYSOKÁ ZVER

Cesty jeleňov sú plné nástrah – v poľovníckej sezóne aj mimo nej. Dôkazom sú aj tieto tri série jarných a jesenných fotografií.

1

2

jeleňa, prosím

OISE
A LOIR-ET-
-CHER

Vyplašené zvieratá sa ocitli v pasci medzi cestnou premávkou a ohradníkom, a tak sa ho pokúsia prekonať. Tentoraz sa im to podarí bez vážnych následkov, n budúce im šťastie už nemusí byť naklonená...

Vyskytli sa škody na poliach? Riešenie je poruke: elektrické ohradníky. Odkedy majú francúzski poľovníci povinnosť nahrádzať poľnohospodárske škody spôsobené zverou (čo ročne predstavuje sumu približne milión eur!), krajinu zaplavili elektrické ohradníky. Je to finančne náročné, pričom časť nákladov musíme znášať aj my, ale takéto riešenie znižuje škody. Ide teda o menšie zlo. Áno, menšie zlo, ktoré však pre vysokú zver nie je celkom bez následkov. Naše tri série fotografií, zhotovené na jar a na jeseň, naznačujú, že podobné ohradny nebývajú celkom bez rizika – môžu dokonca privodiť aj smrť... Jean Perney, mladý fotograf zvierat a poľovník nám porozprával o scéne, ktorú zachytil na snímkach: „V jedno slnečné ráno som sa spolu s otcom vybral po stopách zveri v okolí Senlis, aby sme pred postavením posedov zistili, kadiaľ vedú jej cestičky. Okolo jedenástej, keď sme sa vracali nazad, zrazu vidíme na planine čriedu jeleňov, ktorú dozaista vyrušili návštevníci lesa. Zvieratá majú teraz namierené k blízkeho hájiku, na to však musia zvládnuť prechod cez frekventovanú cestu. Vďaka obozretnosti vodičov sa im to našťastie bez ujmy podarí.

Na okraji lesíka však narazia na elektrický ohradník, umiestnený len nedávno, čo čriedu prinúti vrátiť sa späť. Medzitým premávka zhustla, a tak sa zvieratá po viacerých neúspešných pokusoch dostať sa cez cestu znova vracajú k elektrickým drôtom.

Keďže sú v pasci, jeden z vyplašených jeleňov sa pokúša prekonať oplotenie. Elektrický výboj ho priam desivo odhodí, ale zvieratá sa podarí prekážku zdolať. Ostatné jelene ho nasledujú, no jednému z nich sa parohy v lyku zachytia o pásy s elektrinou. Črieda už vbieha do lesa, zatiaľ čo sa tento posledný nešťastník stále morduje s ohradou. Súboj ho vyčerpáva, a tak si musí chvíľku odpočinúť. Mykšľuje hlavou všetkými smermi a my sa podchvíľou obávame najhoršieho. Odrazu sa z pasce vyslobodí a necháva ju za sebou, kde pokorená leží na zemi.

Samec v tomto krutom súboji prišiel o časť svojho vzácneho lyka. Parohy v lyku sú nesmierne krehké a nezriedka sa stáva, že anomálie a nedostatky na výsadách sú dôsledkom nárazu, ktorý jeleň utrpel v období, keď parohy ešte nemal dostatočne vyvinuté. Tento veľký samec mal obrovské šťastie. Tentoraz...“

reportáž: Jean Perney

Jelene boli vzájomne prepletené chuchvalcom elektrických drôtov, ktoré sa im zamotali do parožia.

O ďalšom výnimočnom prípade sa dozvedáme od nášho spolupracovníka Xaviera Gasselina. Pre Davida Schrynmakersa muselo byť obrovským prekvapením, keď 19. septembra zavčas rána našiel na svojom poli ležať dva jelene, navzájom spojené chuchvalcom elektrických drôtov, ktoré sa im zamotali do parožia. Je pol ôsmej. Sme v dedinke Monthou-sur-Cher, v departemente Loir-et-Cher, juhozápadne od Paríža. Poľnohospodár belgického pôvodu zisťuje, že oba jelene sú zatiaľ nažive. Zvieratá sa jedno po druhom zodvihnú a snažia sa rozmotať. Roľník nestráca duchaprítomnosť a zavolá Yvesa Thuilliera, odborníka z miestneho poľovníckeho združenia, ktorý zase upovedomí tamojších predstaviteľov Národného úradu pre poľovníctvo a divú zver. „Zvládnuť takéhoto kopytníka má totiž svoje riziká – môže vás napríklad zasiahnuť kopytom alebo udrieť nohou, preto sme sa radšej obrátili na špecialistov, ktorí sú zvyknutí pracovať s podobnými jedincami,“ objasňuje nám odborník z poľovníckeho združenia. A tak im prichádza na pomoc tím zo Chambord. O pol desiatej sú už všetci pripravení a akcia sa môže začať. Spolu sa na nej zúčastní až pätnásť ľudí. Prvoradou úlohou bude chytiť jelene predtým, než sa im podarí vstať a ešte viac sa zranit'. Zvieratá sú už na pokraji síl, takže nekladú odpor, a poľovníci im čo nevidiať môžu zviazať nohy. Dvaja zo špecialistov, vybavení štípacími kliešťami,

potom začnú rozštikávať spleteninu medzi parohami jeleňov. Osmorák však už nedokáže vzdorovať stresu a priduseniu, a tak napriek urýchlenu zásahu hynie, len čo ho vyslobodia. Desatorák, ktorému sa podarí prežiť, ochromený odkrívka do najbližšieho lesa. Zachránil sa len vďaka pohotovosti majiteľa polí a jeho rozumnému rozhodnutiu pvolať profesionálov.

Ale čo sa tu vlastne stalo? Počas ruje sú zvieratá nesmierne silné a zároveň dezorientované. Tieto dva jelene sa pobili v tesnej blízkosti elektrického ohradníka, ktorý je tu už takmer desať rokov a ako nás ubezpečuje Yves Thuillier, výraznou mierou znižuje poľnohospodárske škody zapríčinené zverou. Obidva samce teda boli na prítomnosť ohrady zvyknutí, a predsa v zápale boja všetko pováľali. Podľa názoru odborníka sa do oplatenia najskôr zamotal prvý jeleň, nato chcel druhý využiť jeho zraniteľnosť a poraziť ho, ale sám sa chytil do tejto pekelnej pasce.

text: Xavier Gasselin,
fotografie: Yves Thuillier

Dvaja špecialisti, vybavení štípacími kliešťami, začínajú rozštikávať spleteninu medzi parohami jeleňov.

Jeden z jeleňov napriek urýchlenu zásahu nevládze ďalej vzdorovať stresu a priduseniu. Sotva ho vyslobodia, hynie.

4

Prvoradou úlohou bude chytiť jelene predtým, než sa im podarí vstať a ešte viac sa zraniť. Potom im pre istotu treba nohy zviazať špagátom.

5

Druhému jeleňovi sa podarí prežiť, je však poriadne ochromený a odkrívka do najbližšieho lesa.

Počas ruje sú zvieratá nesmierne silné a zároveň dezorientované.

Sme späť v departemente Oise, tentoraz so Gérardom Caplainom. Udalosť zachytená na fotografiách sa odohráva počas nadhánky na diviaky pri lese v Compiègne. Vyrušený mladý jeleň vybehne z lesa a veselo si to namieri rovno cez elektrický ohradník. Treba povedať, že oplotenie je tu celoročné, takže jeleňovitá zver je na jeho prítomnosť navyknutá – niektoré jedince sa ho naučili preskakovať, iné sa bez akýchkoľvek obáv prepletajú pomedzi drôty, keď sa chcú z planiny dostať späť do lesného prostredia. V ten deň sa mladý jeleň napriek mojej prítomnosti takisto chcel silou-mocou dostať cez ohradník. Mal šťastie, pretože vplyvom silného nárazu sa drôty potrhali a on sa bez ujmy mohol vrátiť do lesa.

reportáž: Gérard Caplain

Mimoriadne vydarená fotografia ukazuje s presnosťou zlomku sekundy, ako dokáže oplotenie z elektrických drôtov znehybniť aj takúto „horu mäsa“, ktorá sa doň vrhne v plnej rýchlosti.

Počas nadhánky na diviaky vyrušený mladý jeleň vybieha z lesa a napriek prítomnosti fotografa sa rúti rovno oproti elektrickému ohradníku.

Bez akýchkoľvek ťažkostí by mohol prekážku preskočiť, tento jeleň sa však rozhodne zobrať to zospodu. Prerátal sa!

Vplyvom silného nárazu sa drôty našťastie potrhali a zviera sa môže vrátiť do lesa.

Množstvo jeleňov, ktoré zomierajú v podobných situáciách (viac na predchádzajúcej strane), sa nedá spočítať. Tentoraz drôty povolia a zvierá sa vrátia do lesa.